RAADSINFORMATIEBRIEF (RIB)

Zaaknummer :	Z/26/165452
Documentnummer:	D/26/253968
Inlichtingen:	Joyce op 't Veld
Team:	BOR
Portefeuillehouder:	Portefeuillehouder Cretskens
Onderwerp:	Meicirculaire 2026
Bijlage(n):	1

Aan de leden van de raad van de gemeente Maasgouw

Geachte leden van de raad,

Door het ministerie van BZK is op 29 mei 2026 de Meicirculaire 2026 gepubliceerd. In deze circulaire vindt de (financiële) verwerking plaats van de mutaties uit de Voorjaarsnota 2026. Deze circulaire geeft een (financieel) beeld van het lopende jaar 2026 en een meerjarige (2027-2030) financiële doorkijk van de algemene uitkering uit het gemeentefonds.

Totaaloverzicht:
De totale uitkering na doorrekening van de Meicirculaire 2026 ten opzichte van de Decembercirculaire 2025 en de daarbij behorende bijstelling is weergegeven in onderstaande tabel:

Bedragen x € 1.000	2026	2027	2028	2029	2030
Beginstand meicirculaire 2026	**53.075**	**51.983**	**51.109**	**51.534**	**51.828**
Mutaties meicirculaire 2026	396	2.635	1.436	118	527
Eindstand meicirculaire 2026	**53.471**	**54.618**	**52.544**	**51.652**	**52,355**
Dekking van lasten o.b.v. inkomsten Meicirculaire 2026	425	104	46	120	-34
Saldo	**-29**	**2.532**	**1.389**	**-2**	**560**

De belangrijkste informatie op een rij:

Accressen
Accres is vrij vertaald ‘groei’ en hangt samen met de ontwikkeling van het Bruto Binnenlands Product (BBP), autonome ontwikkelingen en (nieuwe) taken en verantwoordelijkheden voor gemeenten.
Het accres is gesplitst in een volume- en een nominaal deel, waarbij het nominale deel ter compensatie is van loon- en prijsstijging (LPO) en het volumedeel ter compensatie van bevolkingstoename en reëel accres.

Uitkeringsfactor
Op basis van de uitkeringsfactor worden de gelden in het gemeentefonds via maatstaven verdeeld. De omvang van het gemeentefonds blijft voor een jaar gelijk (uitgezonderd: integratie-uitkeringen, decentralisatie-uitkeringen en aanvullende uitkering (artikel 12)). Om te voorkomen dat iedere maatstaf wijzigt naar aanleiding van wijzigingen in landelijke aantallen, accressen, ontwikkeling in uitkeringsbasis etc. wijzigt de uitkeringsfactor in deze gevallen.

BTW Compensatie Fonds (BCF)
Wanneer gemeenten taken uitbesteden, betalen zij daar btw over. Om te voorkomen dat gemeenten er alleen vanwege deze kosten voor kiezen om taken niet uit te besteden maar zelf te doen is het BTW Compensatie Fonds (BCF) ingesteld. Gemeenten kunnen onder voorwaarden de betaalde btw terugvragen.

Het BTW Compensatiefonds (BCF) heeft een plafond. Gemeenten zijn in 2025 € 215 miljoen onder dit plafond gebleven met btw-declaraties. Omdat er sprake is van een financieel 'gesloten systeem' vloeit het bedrag onder het plafond terug in het gemeentefonds, waardoor er extra inkomsten worden ontvangen. In de Septembercirculaire 2025 werd al een voorschot uitbetaald van € 428 miljoen waardoor nu in de Meicirculaire 2026 een de definitieve afrekening over 2025 plaatsvindt van negatief € 213 miljoen.
Op basis van de ruimte onder het plafond van het jaar 2025 (€ 215 miljoen) mag er in de begroting 2027 een structurele stelpost opgenomen worden van € 243.800.
Er is voor gekozen om deze stelpost niet volledig op te nemen. De stelpost die voorgaand jaar gehanteerd is, was € 189.000. Door de daling de afgelopen jaren van de ruimte onder het plafond is deze stelpost nu gehandhaafd en niet verhoogd.

Huishoudens laag inkomen
Voor uitkeringsjaar 2026 is de definitie van de maatstaf Huishoudens met een laag inkomen met drempel gewijzigd zoals aangekondigd in de Septembercirculaire 2024 (paragraaf 2.5). Voor 2026 zal worden uitgegaan van een driejarig gemiddelde van de maatstaf huishoudens met een laag inkomen met drempel. Het driejarig gemiddelde zal worden berekend op basis van de gegevens van t-2, t-3 en t-4. Voor 2026 betekent dit een gemiddeld van de aantal van 2022, 2023 en 2024.
Jaarlijks wordt in december de lijst met aantallen huishoudens met een laag inkomen per gemeente geactualiseerd bij het Centraal Bureau voor de Statistiek, waarbij het jaar t-2 definitief wordt. In 2025 is het aantal voor het jaar 2023 (en verdere jaren) het hele jaar in concept 3200 geweest. Bij de actualisatie in december 2025 is dit aantal gedaald naar 3100 voor het jaar 2023, definitief. Aanpassing in aantallen in deze maatstaf heeft (door het hoge gewicht van deze maatstaf) een relatief grote impact (positief dan wel negatief). In deze actualisatie staat het aantal voor het jaar 2024 nog steeds op 3200, als concept. Voorzichtigheidshalve is er gekozen om voor 2024 het aantal van 3100 aan te houden. Dit hanteert het ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (BZK) vooralsnog ook op haar specificatie.
Uit CBS-cijfers uit het verleden blijkt dat het aantal huishoudens met een laag inkomen met drempel elke twee jaar met 100 is toegenomen. Daarom is gekozen voor een opbouwende lijn in aantallen, waardoor het aantal in de jaren na 2024 stijgt van 3100 naar 3200 met één tussenstap van 3150.

Dekking van lasten o.b.v. ontvangen gelden in Meicirculaire 2026 voor het jaar 2026
De uitkeringen uit het gemeentefonds zijn ongebonden en vrij besteedbaar. De bijdragen genoemd onder de taakmutaties, integratie- en decentralisatie uitkeringen hebben wel een bestedingsrichting. Ook deze gelden zijn juridisch gezien vrij in besteding, echter de gelden worden ontvangen voor taken die gemeenten hebben. Hieronder zijn de middelen genoemd die toegevoegd worden aan de budgetten voor uitvoering van de taken die gemeenten hebben.

Bedragen x € 1.000	**2026**
Doorbetaling aan Westrom	89.000
Suppletie- uitkering bommenregeling	335.800
Saldo	**424.800**

- Doorbetaling WsW: Dit betreft een één op één doorbetaling in het kader van de uitvoering van de wet Wet sociale werkvoorziening (WSW). Voor de middelen die gemeente Maasgouw ontvangt van het Rijk ontvangt zij ook een factuur van de gemeenschappelijke regeling. Het verschil tussen hetgeen reeds begroot was bij gemeente Maasgouw voor 2026 en het daadwerkelijke bedrag op basis van de meicirculaire 2026 verschilt € 89.000. Dit wordt nu toegevoegd aan het budget. Voor de jaren 2027 tot en met 2030 zijn de bedragen die toegevoegd worden € 87.700, € 46.000, € 119.800 en -/- € 34.200.

- Suppletie-uitkering bommenregeling: in overeenstemming met het raadsvoorstel eerder dit jaar, is er € 335.817 terug ontvangen via de Meicirculaire 2026. Dit heeft voor de jaren 2026 tot en met 2030 geen invloed, want het betreft een afrekening van het jaar 2025.

<u>Tijdelijke regeling capaciteit decentrale overheden voor klimaat- en energiebeleid (CDOKE)</u>
De decentralisatie-uitkering CDOKE vervangt de SPUK CDOKE. Deze decentralisatie uitkering bestaat uit basisfinanciering en planfinanciering. Alle gemeenten ontvangen basisfinanciering ten behoeve van de vergroting van hun capaciteit (bemensing) voor de uitvoering van het klimaat- en energiebeleid. In de begroting van gemeente Maasgouw zijn de CDOKE gelden meerjarig (tot en met 2030) budgettair

neutraal begroot. Voor 2027 wordt o.b.v. de actuele cijfers naar aanleiding van de meicirculaire 2026 het bedrag verhoogd met € 16.000.

Huishoudelijke hulp uit de Wet Maatschappelijke ondersteuning (WMO)
In het Coalitieakkoord van kabinet Jetten is maatregel 44 opgenomen. Deze maatregel heeft betrekking op de Hulp bij het huishouden (Wmo). Een totaalbedrag van € 1,4 miljard wordt uit het gemeentefonds gehaald vanaf 2029 en een bedrag van € 430 miljoen wordt toegevoegd als vangnet vanaf 2029.
'Mensen die dat kunnen gaan zelf betalen voor hun huishoudelijke hulp. Huishoudelijke hulp als maatwerkvoorziening binnen de Wmo 2015 wordt daarom geschrapt met ingang van 1 januari 2029. Voor de mensen die niet zelf hulp kunnen regelen, blijft de gemeente daarin voorzien, waarbij geldt dat de beoogde besparing taakstellend is.'

Voor gemeente Maasgouw betekent dit:
Uit het gemeentefonds: +/- € 2.000.000, in het gemeentefonds +/- € 600.000 (vangnet).
Per saldo gaat er voor gemeente Maasgouw € 1.400.000 uit het gemeentefonds vanaf 2029.
Het advies van de VNG is om vanaf 2029 een stelpost op te nemen onder de titel "Afschaffing huishoudelijke hulp". De toezichthouder (provincie) heeft hiervoor toestemming gegeven.
Er is € 1.400.000 voor gemeente Maasgouw verwerkt via de Meicirculaire 2026. Dit is te zien aan de lagere mutatie Meicirculaire 2026 voor de jaren 2029 en 2030 in de tabel boven in deze raadsinformatiebrief.
Dit wordt als zodanig verwerkt in de programmabegroting 2027, evenals de toegestane stelpost.

Toekomst
Nieuwe verdeling gemeentefonds:
Wat betreft het ingroeipad – het pad waarmee gemeenten sinds 1 januari 2023 naar de nieuwe verdeling ingroeien – wordt aangesloten bij het advies van de Raad voor Openbaar Bestuur (ROB) om de huidige bedragen van het ingroeipad, voor die gemeenten die nog niet volledig waren ingegroeid, voorlopig te bevriezen op het niveau 2026 en voor 2027 en 2028 te indexeren. Zoals de ROB in zijn advies aangeeft is er nog vervolgonderzoek nodig en er wordt waarde gehecht aan een zorgvuldig proces om te komen tot een goed ingroeipad vanaf 1 januari 2029. Het ingroeipad, herverdeeleffect, waarbij op basis van de Meicirculaire 2026 voor gemeente Maasgouw rekening is gehouden is een negatief effect voor 2026 van € 184.400 en voor 2027 en 2028 is dit € 216.400.

Financiële verwerking
De financiële verwerking van de Meicirculaire 2026, mutaties zoals in deze raadsinformatiebrief genoemd, vindt plaats voor het jaar 2026 in de 2e programmarapportage 2026 en voor de jaren 2027 tot en met 2030 in de programmabegroting 2027.

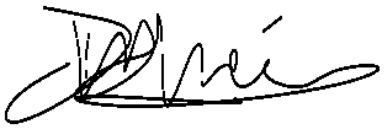
Hoogachtend,
Burgemeester en wethouders van Maasgouw,

De secretaris,

C.M. Keersmaekers

De burgemeester,

D.W.J. Schneider